

Vulkansk aktivitet på Jorden

- nyt fra de sidste seks måneder

Af geolog Susanne Plesner, *GeologiskNyt*

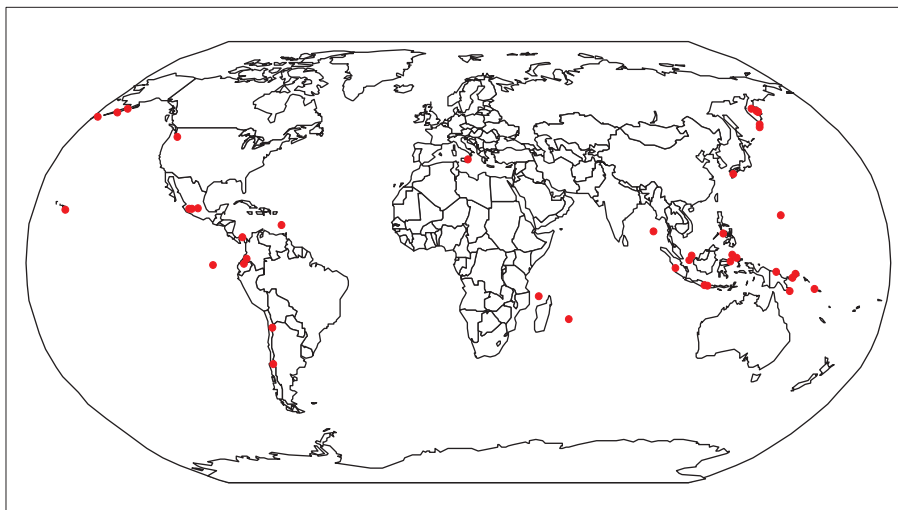
Der har været en del aktivitet rundt omkring på Jorden bortset fra i Afrika, hvor der i øjeblikket er lav aktivitet. Det er gået voldsomt for sig i Syd- og Mellemamerika.

Det seneste halve år har der været mere aktivitet i en del af regionerne end i den foregående periode. Dog er Afrika slet ikke repræsenteret denne gang. Flere af udbruddene har været voldsomme eller truet med at blive voldsomme, så nærliggende byer har måttet evakueres. Aktiviteten fra disse vulkaner er valgt specifikt ud denne gang.

Colima, Mexico

Allerede i efteråret sidste år meldtes der hver uge om hyppige eksplosioner fra Colima. Den 10. marts kom det første rigtige udbrud længe, der sendte pyroklastiske strømme 3 km ned af siden på vulkanen. Igen d. 13. marts kom der en eksplosion, som resulterede i en 5 km høj askesky samt aske- og bjergartsfragmentfald over de nærliggende småbyer.

I de følgende uger intensiveredes eksplosionerne med efterfølgende askefald og mindre udbrud, og d. 23. maj kom det største udbrud siden 1999. Dette resulterede i en 6 km høj askesky og pyroklastiske strømme 4-5

Verdenskort, der med røde fyldte cirkler viser fordelingen af den vulkanske aktivitet de seneste seks måneder. (Grafik: Forfatteren)

Vulkansk aktivitet de sidste 6 måneder

Sydlig Stillehavsregion

Paluweh, Indonesien
Egon, Indonesien
K Krakatau, Indonesien
Semeru, Indonesien
Tankubanparahu, Indonesien
Talang, Indonesien
Bagana, Papua Ny Guinea
Langila, Papua Ny Guinea
Rabaul, Papua Ny Guinea
Ulawun, Papua Ny Guinea
Manam, Papua Ny Guinea

Nordlige Stillehavsregion

Kilauea, Hawaii, USA
Anathan, Mariana Øerne (USA)
Suwanose-Jima, Ryukyu Øerne, Japan
Aso, Japan
Canlaon, Filippinerne
Dukono, Halmahera, Indonesien
Karangatang, Indonesien
Soputan, Indonesien

Rusland

Chikurachki, Kurillerne
Ebeko, Kurillerne
Bezimianny, Kamchatka
Karymsky, Kamchatka
Kliuchevskoi, Kamchatka
Shiveluch, Kamchatka

Mellemamerika, Mexico og Vestindien

Poás, Costa Rica
Colima, Mexico
Fuego, Guatemala
Santa María, Guatemala
Pacaya, Guatemala
Soufriere Hills, Montserrat
Popocatépetl, Mexico

Sydamerika

Fernandina, Galapagos (Ecuador)
Tungurahau, Ecuador
Reventador, Ecuador
Galeras, Columbia
Lascar, Chile
Villarrica, Chile

Nordamerika

Mt. St. Helens, USA
Atka, USA
Veniaminof, Alaska
Spurr, Alaska

Europa

Etna, Italien

Indiske ocean

Piton de la Fournaise, Réunion
Karthala, Comoro øerne
Barren Island, Indien

**Også vandværkerne
har brug for at lade
idéerne gro**

Gode idéer der udspringer af erfaring og ekspertise fører frem til frugtbare løsninger. Vand-Schmidt har specialiseret viden inden for:

- Vandforsyningsanlæg
- Brøndboring
- Ledningsanlæg
- Projektering/rådgivning
- Service

- ring og få gode råd og forbindende tilbud

Vand-Schmidt a/s
Jernbanegade 5 • 6070 Christiansfeld
Tlf. 74 56 11 11 • Fax. 74 56 32 69

Flankeudbrud på Etna i september 2004. (Foto: Tom Pfeiffer)

km ned ad vulkanen. En uge senere, d. 30. maj, kom det største udbrud i 20 år med en askesky op til 8,5 km over vulkanen. Zonen for begrænset adgang blev udvidet, Colima's lufthavn 30 km væk blev lukket pga. askenedfald, men ingen blev evakueret. Hyppige eksplosioner og mindre udbrud fortsatte i de følgende dage og d. 7. juni blev folk i de tre landsbyer tættest på krateret evakueret.

Galeras, Columbia

Efter et eksplosivt, men mindre udbrud fra vulkanen d. 21. november 2004 var der frem mod slutningen af maj måned 2005 kun lidt aktivitet at måle i form af mindre jordskælv, der kom fra et sted højt i jordskorpen og lejlighedsvis udsendelse af gas og aske.

D. 24. maj beordrede den colombianske regering imidlertid ca. 9.000 mennesker evakueret fra området nær vulkanen grundet

forhøjet vulkansk aktivitet. Jordskælv associeret med dannelse af nye sprækker under vulkanen var desuden blevet hyppigere. I de følgende uger faldt den seismiske aktivitet dog, der var lejlighedsvis små udbrud med gas og aske, men advarselsniveauet på 3 (skalaen går fra 0 til 5) bliver opretholdt. Advarselsniveau 3 betyder, at der er observeret ændringer i udbruddenes karakter.

Relevante links:

<http://www.fs.fed.us/gpnf/volcanocams/msh/>

<http://www.volcano.si.edu/gvp/reports/bulletin/index.cfm>

<http://www.volcano.si.edu/gvp/reports/usgs/archive.cfm>

<http://hvo.wr.usgs.gov/>

<http://volcano.und.nodak.edu/>

Aktivitet på vulkanen Pu'u O'o på Hawaii, december 2004. (Foto: Tom Pfeiffer)

NYHED!

Det sydlige Jylland

En beskrivelse af områder af national geologisk interesse

English summary
Deutsche Zusammenfassung

Miljøministeriet • Skov- og Naturstyrelsen

Geologisk set

Det sydlige Jylland

Forfattere: Peter Gravesen,
Peter Roll Jakobsen,
Merete Binderup og
Erik Skovbjerg Rasmussen,
alle Danmarks og Grønlands
Geologiske Undersøgelse.

Nu er også lokaliteterne af national geologisk interesse i det sydlige Jylland beskrevet. Bogen indeholder en – ny – sammenstilling af den miocæne udvikling i Syd- og Midtjylland.

Et godt udgangspunkt for at opleve, studere, forstå og formidle de geologiske processer og naturområder.

188 sider, fuldt farveillustreret.
Pris 216 kr. eksklusiv moms og
forsendelse.

Tidligere titler i serien
kan alle stadig leveres:

Fyn og øerne - Kr. 180

Bornholm - Kr. 180

Det mellemste Jylland - Kr. 220

Det nordlige Jylland - Kr. 180

Alle priser er ex moms

Bestil og få vejledning: 6344 1683
Webbutik: www.geografforlaget.dk
Mail: go@geografforlaget.dk

